

СТАНОВИЩЕ

От: *Проф. дсн Мария Димитрова Желязкова - Пеканова;*
Институт по философия и социология - БАН;
Научна специалност: Социология

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен **„доктор“** по социология в ЮЗУ.

Автор на дисертационния труд: *Атанасия Димитриос Константинопулу*

Тема на дисертационния труд: *Социални мрежи и медийна грамотност на младите хора в Гърция*

Основание за представяне на становището: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед № 1617/25.08.2025 на Ректора на ЮЗУ.

1. Информация за дисертанта

Дисертантът се е обучавал в самостоятелна форма на обучение по докторска програма към катедра „Социология“ /Философски факултет на ЮЗУ по научна специалност Социология, професионално направление 3.1. Социология, антропология и науки за културата.

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Дисертацията е структурирана в увод и три глави, с използвана литература и приложение, включващо два въпросника. В рамките на дисертацията са представени 56 таблици и 61 графики. Използваната литература обхваща 154 заглавия. Общият обем е 199 страници.

Дисертацията е насочена към актуален проблем и има за цел да проучи връзката между използването на социалните медии и развитието на медийната грамотност сред младите хора в Гърция. Фокусът е върху влиянието на социалните мрежи на „способността на младите потребители критично да оценяват, интерпретират и взаимодействат с дигитално съдържание“ /стр. 9/.

В съответствие с целта, последователно са формулирани хипотези и изследователски задачи, свързани с възможностите, проблемите, рисковете

и предизвикателствата по отношение на използването на социалните медии от младите гърци. Използваната литература е цитирана коректно.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

В своето начало, дисертацията последователно и консистентно уточнява актуалността на темата, обектът и предметът на изследването, целта, задачите, методите и хипотезите и формулира ясни ограничения. Основният текст на дисертацията се придържа към така формулираните ориентири на изследването.

Първа глава представя и обсъжда теоретичната и емпирична рамка, платформите, които младите гърци използват и с които взаимодействат.

Фокусът на втора глава е към медийната грамотност и ползите и предизвикателствата по отношение на образованието. Анализите са насочени както към способността за критичен анализ на медийното съдържание, така и към политиките за медийна грамотност в Гърция.

Трета глава представя получените емпирични резултати от изследването в Гърция в съответствие с теоретичната рамка и разработения инструментариум. Наред с емпиричните данни относно младите хора са представени и родителски нагласи. Очертани са насоки за подобрения на политики и практики. Маркирани са също възможни насоки на бъдещи изследвания.

Като цяло, дисертацията обсъжда сериозно социалните мрежи и медийната грамотност на младите хора в Гърция, допринася за обогатяване на съществуващи данни, очертава предизвикателства пред развитието, предлага възможности за подобрения.

4. Оценка на научните и научно-приложни приноси

Докторантът коректно отбелязва приносите на дисертационния труд. Посочените четири вида приноси отразяват основни характеристики на разработката: 1/ емпирично изследване на моделите, целите и взаимодействията при използването на социалните медии сред гръцките младежи 18-25 години; 2/ анализ относно нивата на медийна грамотност, вкл. и особено способности за оценка и критично използване; 3/ анализ на нагласи сред младите и техните родители; 4/ препоръки за политики за медийна грамотност и дигитално гражданство

5. Оценка на публикациите по дисертацията

Докторантът посочва 4 публикации. Три от тях са публикувани през миналата година, една предстои да бъде публикувана. Една от публикациите е със свободен достъп.

Публикациите обсъждат важни аспекти, разработени в дисертацията и допринасят както за представяне на резултати, така и за по-нататъшната работа на докторанта.

6. Оценка на автореферата

Като следва установените изисквания, авторефератът синтезира различните елементи на дисертационния труд и представя коректно постигнати научни и приложни резултати.

7. Критични бележки, препоръки и въпроси

Смятам, че представеният труд отговаря на изискванията за дисертационен труд за придобиване на образователната и научна степен „доктор“. Мисля че дисертацията представя едновременно широк и задълбочен преглед, анализ и препоръки, свързани с темата на дисертацията.

Имам препоръка към по-нататъшното научно развитие на автора и формулираните насоки на бъдещи изследвания. В рамките на дисертацията, интересът на автора е съсредоточен върху медийната грамотност като самостоятелна област на изследване и този целенасочен фокус намирам за адекватен в нейните рамки. Същевременно, струва ми се, че в бъдещи изследвания би било добре анализът да се разшири към други съществени обществени процеси и взаимодействия. Например, способностите за оценка и критично използване на информационни източници може би не са само резултат от дигитални развития, а от по-общи процеси в образованието и социализацията. Различни изследвания анализират засилващи се предизвикателства в тази посока, напр. размиващи се граници между мнения и факти (Ранд Корпорейшън, Kavanagh, J., & Rich, M., 2018, Truth decay. An initial exploration of the diminishing role of facts and analysis in American public life. RAND report. https://www.rand.org/pubs/research_reports/RR2314.html.), както и неблагоприятни развития по отношение на образователните резултати. (https://www.oecd.org/en/publications/pisa-2022-results-volume-i_53f23881-en.html). Подобни обществени процеси и развития могат да влияят върху обсъждания проблем и изглежда разумно да бъдат обсъждани.

8. Заключение

Качествата на разработения дисертационен труд, наред с покриването на нормативните изисквания за защита на докторска дисертация от страна на докторанта, са основанията ми убедено да предложа на научното жури да присъди на Атанасия Константинопулу

образователна и научна степен „Доктор” по професионално направление
Социология.

22.09.2025 / София

Подпис: Мария Желязкова

OPINION

By: *Prof. DSc. Maria Dimitrova Jeliazkova - Pekanova;*
Institute of Philosophy and Sociology - Bulgarian Academy of Sciences;
Scientific specialty: Sociology

Regarding: Dissertation for the award of the educational and scientific degree "**doctor**" in Sociology at South-western University – Blagoevgrad.

Author of the dissertation: *Athanasia Dimitrios Konstantopoulou*

Topic of the dissertation: *Social networks and media literacy among young people in Greece*

Basis for presenting the position: member of the scientific jury for the defense of the dissertation according to Order No. 1617/25.08.2025 of the Rector of South-western University.

1. Information about the candidate

Athanasia Konstantopoulou followed an independent form of study under the doctoral program at the Department of Sociology/Faculty of Philosophy of South-western University in the scientific specialty of Sociology, professional field 3.1. Sociology, Anthropology and Cultural Sciences.

2. General characteristics of the presented dissertation work

The dissertation is structured in an introduction and three chapters. It includes also 56 tables and 61 graphs, 154 titles in the references and two questionnaires in the appendix. The total volume is 199 pages.

The dissertation addresses an important current issue and aims to explore the relationship between social media use and the development of media literacy among young people in Greece. The focus is on the influence of social networks on “the ability of young users to critically evaluate, interpret and interact with digital content” (p. 9).

In accordance with the aim, hypotheses and research tasks are consistently formulated, linked to the opportunities, problems, risks and challenges regarding the use of social media by young Greeks. The literature used is cited correctly.

3. Evaluation of the obtained scientific and applied scientific results

In its beginning, the dissertation consistently specifies the relevance of the topic, the object and subject of the study, the goal, tasks, methods and hypotheses and formulates clear limitations. The main text of the dissertation adheres to the thus formulated guidelines of the study.

The first chapter presents and discusses the theoretical and empirical framework, the platforms that young Greeks use and interact with.

The focus of the second chapter is on media literacy and the benefits and challenges in terms of education. The analyses aim both at the ability to critically analyse media content and at media literacy policies in Greece.

The third chapter presents the obtained empirical results of the study in Greece in accordance with the theoretical framework and the developed questionnaires. Along with the empirical data on young people, parental attitudes are also presented. Guidelines for improvements in policies and practices are outlined. Possible directions for future research are also highlighted.

Overall, the dissertation seriously discusses social networks and media literacy of young people in Greece, contributes to enriching existing data, outlines challenges for developments, and proposes opportunities for improvements.

4. Assessment of scientific and applied scientific contributions

The doctoral candidate correctly notes the contributions of the dissertation work.

The four types of contributions indicated reflect the main characteristics of the work:

1/ empirical study of the patterns, goals and interactions in the use of social media among Greek youth aged 18-25;

2/ analysis of the levels of media literacy, including and especially the ability to evaluate and use critically;

3/ analysis of attitudes among young people and their parents;

4/ recommendations for policies for media literacy and digital citizenship.

5. Evaluation of the publications on the dissertation

The doctoral candidate indicates 4 publications. Three of them were published last year, one is to be published. One of the publications is open access. The publications discuss important aspects developed in the dissertation and contribute both to the presentation of results and to the further work of the doctoral candidate.

6. Evaluation of the abstract

Following the requirements, the abstract synthesizes the various elements of the dissertation work and correctly presents achieved scientific and applied results.

7. Critical remarks, recommendations and questions

I believe that the presented work meets the requirements for a dissertation for the educational and scientific degree of "doctor". I consider that it presents both a broad and in-depth review, analysis and recommendations related to the topic of the dissertation.

I have a recommendation for the further scientific development of the author and the formulated directions for future research. Within the framework of the dissertation, the author's interest focuses on media literacy as an independent field of research and I find this targeted focus adequate within its framework. At the same time, it seems to me that in future research it would be good to expand the analysis to other significant social processes and interactions. For example, the abilities to evaluate and critically use information, incl. digital, sources may not only be a result of digital developments, but of more general processes in education and socialization. Various studies analyse increasing challenges in this direction, e.g. blurring of the lines between opinions and facts (Rand Corporation, Kavanagh, J., & Rich, M., 2018, Truth decay. An initial exploration of the diminishing role of facts and analysis in American public life. RAND report. https://www.rand.org/pubs/research_reports/RR2314.html), as well as adverse developments in educational outcomes. (https://www.oecd.org/en/publications/pisa-2022-results-volume-i_53f23881-en.html). Such social processes may have an impact on the issue under discussion and seem reasonable to discuss.

8. Conclusion

The qualities of the developed dissertation work, along with meeting the regulatory requirements for the defense of a doctoral dissertation by the doctoral student, are my reasons for convincingly proposing to the scientific jury to award Athanasius Konstantopoulou the educational and scientific degree of "Doctor" in the professional field of Sociology.

22.09.2025 / Sofia

Signature: Maria Jeliazkova